

Η Έξοδος του Μεσολογγίου

«Τα μάτια μου δεν είδαν τόπο ενδοξότερο από τούτο το αλωνάκι»

Δ. Σολωμός

Η έξοδος του Μεσολογγίου πρόκειται για ένα από τα πιο χαρακτηριστικά συμβάντα της Ελληνικής επανάστασης του 1821 που στιγμάτισε σημαντικά τον αγώνα της Ανεξαρτησίας.

Ύστερα από έναν χρόνο πολιορκίας, και έξι σκληρούς μήνες για τους πολιορκημένους, το Μεσολόγγι δεν αντέχει άλλο. Η κατάσταση στο εσωτερικό χειροτερεύει. Οι Μεσολογγίτες αρνούνται να παραδώσουν την πόλη και περιμένουν τον στόλο. Όμως έχουν κουραστεί πολύ, σωματικά και ψυχικά, τα τροφιμα έχουν τελειώσει, η απερίγραπτη πείνα και η καθυστέρηση του στόλου, φέρνουν τους Μεσολογγίτες στα όριά τους. Στις 10 Απριλίου αποφασίζουν να κάνουν την μεγάλη και ηρωική έξοδο.

Άνδρες, γυναίκες, παιδιά, νέοι και γέροι το βράδυ της 10ης Απριλίου αποχαιρετίστηκαν, γνωρίζοντας καλά αυτό που θα συμβεί.

Η Απόφαση της Εξόδου, ήταν πράξη συνειδητή και όχι απελπισίας έχοντας ζητούμενο την Ελευθερία ή την λύτρωση του θανάτου. Κι έτσι έγινε.

Οι Μεσολογγίτες είχαν ήδη αποφασίσει «...Εκείθε με τους αδελφούς, εδώθε με το χάρο...».

Οι Μεσολογγίτες οργανώνονται σε τρεις ομάδες με αρχηγούς τους Μακρή, Νότη Μπότσαρη, Ρατζηκότσικα και Μήτρο Ντεληγιώργη, ενώ έχουν κανονίσει με το στρατόπεδο της Δερβέκιστας να δημιουργηθεί αντιπερισπασμός στους Τούρκους. Το σχέδιό τους όμως αποκαλύπτεται και οι πολιορκητές δεν αιφνιδιάζονται. Η έξοδος συντρίβεται, και αυτοί που σώζονται είναι ελάχιστοι, ενώ τα περισσότερα γυναικόπαιδα συλλαμβάνονται και πωλούνται ως σκλάβες/οι. Γλίτωσαν λίγοι που μετά από κακουχίες έφτασαν στην πρωτεύουσα του τότε ελληνικού κράτους το Ναύπλιο, όπου τους έγινε υποδοχή ηρώων μετά από 36 ημέρες ταξιδιού.

Πολλοί άκουσαν την κραυγή του Χρήστου Καψάλη που τους φώναξε να συναχθούν στην μπαρουταποθήκη του για να βρουν τον θάνατο πριν τους βρει η αιχμαλωσία. Ο Δημογέροντας όταν σιγουρεύτηκε πως η αποθήκη γέμισε έβγαλε τις κοπέλες στα παράθυρά της. Οι Οθωμανοί μαζεύτηκαν «λεφούσι» γύρω απ' το σπίτι. Σκαρφάλωναν λένε οι μαρτυρίες ακόμη και στα παράθυρα και τη στέγη του Καψαλείκου, μήπως και προλάβουν πρώτοι τις ομορφότερες.

Ο Χρήστος Καψάλης όμως είχε άλλο σχέδιο... δίνοντας φωτιά στη μπαρούτη και συμπαρασύροντας ακόμη και 2.000 από τους Οθωμανούς στον θάνατο.

Η έξοδος του Μεσολογγίου αποτελεί μια κρίσιμη στιγμή στην ιστορία της Επανάστασης, όχι μόνο εξαιτίας της ήττας των Ελλήνων και των απωλειών που υπέστησαν, αλλά κυρίως, γιατί θα αναζωπυρωθεί του Φιλελληνισμός.

Ο αγώνας των Μεσολογγιτών συγκίνησε αρκετούς Φιλέλληνες και τους έκανε να σπεύσουν στο Μεσολόγγι για τους βοηθήσουν.

Εκατοντάδες οι ιστορίες της Εξόδου, όπως γράφτηκαν στα απομνημονεύματα αυτών που έζησαν τα γεγονότα.

Ο πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας Ιωάννης Καποδίστριας με απόφασή του το 1829 όρισε επίσημα την ετήσια απόδοση τιμής στους πεσόντες της Εξόδου. Επίσης στην ίδια απόφαση όρισε τη συγκέντρωση των οστών που έως τότε υπήρχαν διάσπαρτα σε ομαδικούς τάφους, σε ένα μνημείο -ένα ιερό Ταφείο- που αργότερα θα ονομάζονταν ο Κήπος των Ηρώων.

